

Počátky novodobého ukrajinského písemnictví jsou spjaty se jménem Ivana Kotljarevského, který svým dílem přináší přesvědčivý důkaz o schopnostech lidové ukrajinštiny stát se spisovným jazykem. Jeho dílo je organicky srostlé s ukrajinskou skutečností, vyvolává odezvu nejen mezi čtenáři, ale je i výzvou k řadě pokusů o napodobování.

Na počátku 19. století vzniká na Ukrajině tzv. burleskní škola, která nese název "kotljarevština". Její představitelé nevyházeli výhradně z Kotljarevského; výsledkem jejich činnosti byla díla s velkou dávkou značně nevkusného humoru, která začala ohrožovat slibné základy vybudované Kotljarevským. Četní odpůrci rodící se nové ukrajinské literatury pak argumentovali právě tím, že ukrajinština je hrubý jazyk, který se hodí jen pro vulgární burleskní tvorbu.

Cestu z této slepé uličky naznačila generace romantiků, která rozšířila stylové, tematické a žánrové rozpětí literatury. "Největším romantickým básníkem, jenž ovšem toto označení daleko přesahuje, byl Taras Ševčenko, dodnes opředený aureolou nedotknutelnosti. Jeho dílo Kobzar je svérázným 'mýtem ve fragmentech' složeným z obsahově i formálně různorodé poezie. Nekritické kopírování jeho stylu ovšem zbrzdilo vývoj poezie, jejíž neotřesitelné postavení naštěstí začala ohrožovat próza, která se přes folklórně laděné povídky vypracovala k širokým epickým plátnům.,,1